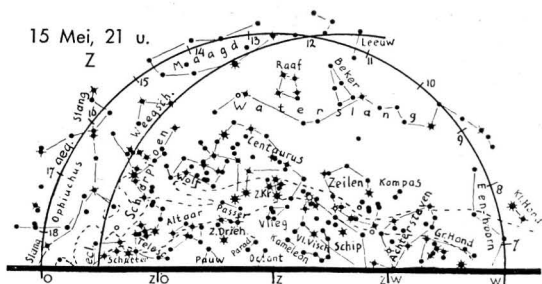
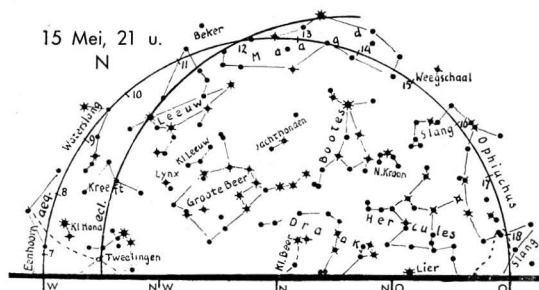

DE STERRENHEMEL IN MEI

STERRENGROOTTEN: 0 en 1 * , 2 * , 3 * , 4 • ; veranderlijk o

De kaartjes gelden op 1 Mei te 22 u., op 15 Mei te 21 u., op 31 Mei te 20 u. en voorts op
15 Jan. 15 Feb. 15 Mrt. 15 Apr. 15 Mei 15 Jun.
5 u. 3 u. 1 u. 23 u. 21 u. 19 u.

Aan het begin van iedere maand gelden zij één uur later, aan het einde één uur vroeger.

DE MAAN.—N. M. 3 Mei; E. K. 10 Mei; V. M. 18 Mei; L. K. 25 Mei; N. M. 1 Juni.

DE PLANETEN.—MERCURIUS is avondster; aanvankelijk slecht te zien, gaat de planeet op den 16den te 19 u. 16 m. onder, op het laatst der maand te 19 u. 30 m. De grootste elongatie wordt bereikt op den 26sten.

VENUS, nog steeds avondster, gaat omstreeks 21 u. onder. De R. K. verloopt van 5.1 tot 7.7 van den Stier naar de Tweelingen (zie het kaartje voor April). Op 5 Mei komen VENUS en de MAAN in conjunctie.

MARS gaat op 1 Mei te 4 u. onder, op 31 Mei tegen 2 u. R. K. is 12.5. MARS is op den 19den stationnair en keert nadien weer terug op zijn baan in de Maagd.

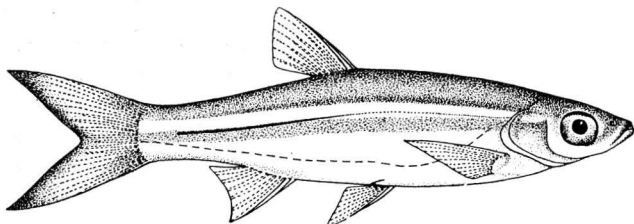
JUPITER—(R.K. 15.0 in de Weegschaal)—komt op den 10den in oppositie met de zon en is den geheelen nacht uitstekend te zien.

SATURNUS—(R.K. 22.8, nog steeds in de Waterman) is in den nanacht zichtbaar (opkomst op 1 Mei 2 u. 9 m; op 1 Juni 0 u. 14 m.)

S. W. VISSER.

KORTE MEDEDELINGEN

Een schrander vischje.—Wij beelden hier af de ikan seloeang soetoeng, zooals hij door de Lampongers genoemd wordt. Het zijn zilverachtige vischjes ter lengte van 20 cm, die in groot aantal in alle rivieren van Zuid-Sumatra voorkomen. De rug is donkergroen, naar zijden en buik in zilverkleur overgaand, de gevorkte staart geel met zwarten rand aan het uiteinde.

Rasbora argyrotaenia (BLKR). $\times \frac{1}{2}$

Wij ontleenen hier een en ander aan wat onzen medewerker D. PIETERS omtrent hun doen en laten meedeelde.

Overdag zwemmen ze bij duizendtallen om onze schuit, op hoogstens $1\frac{1}{2}$ — $3\frac{1}{4}$ m diepte. Het zijn echte oppervlaktebewoners en blijkbaar zeer hongerig van aard, zoodat een stukje sigaret, in het water geworpen, direct gepakt wordt en een handvol rijst, voordat de korrels een halve meter diep gezonken zijn, reeds alle in de honderden bekjes verdwenen zijn. In tegenstelling tot andere riviervisschen, waarvan men met den hengel tientallen achtereen bemachtigen kan, lukt dat met onzen ikan seloeang soetoeng (*Rasbora argyrotaenia*) hoogstens met 2 of 3 exemplaren. Daarna

laten ze het verradelijke aas met rust, hoewel het rondom de haak uitgeworpen voer even snel door hen gepakt wordt als voorheen. Den eersten visch heeft men binnen enkele seconden, maar daarna is het spoedig afgeloopen!

Dat zij zeer goed waarnemen, ook wat buiten het water geschiedt, blijkt uit het volgende. Wanneer ik hun vanaf de schuit kleine propjes gekookte rijst toewierp, schoten er tegelijk honderden op af, nog vóór het propje het wateroppervlak bereikte, en de vischjes op 2 — 3 m afstand reageerden even snel als die zich dichterbij het naderende propje bevonden. Zelfs schoten de vischjes in den omtrek op een bepaald punt af, wanneer ik alleen maar een werpbeweging maakte, ook al was deze slechts heel kort, door bijv. de hand 15 à 20 cm. te verplaatsen, terwijl ik zelf op de kajuit zat, 2 à 3 meter boven het water.

Een en ander pleit wel voor een scherp gezicht en een zekere schranderheid dezer vischjes.

D. PIETERS.

Xenodermus javanicus REINH.—Van deze vrij zeldzame slang, waarvan volgens BRONGERSMA (Treubia 1929, Vol. XI, Livr. 1.) nog geen authentieke vindplaats op Java bekend was, werd onlangs een vrouwelijk exemplaar gevangen op de onderneming Bandjarwangi, Tjikadjang, West Java, op 900 meter boven zee. Dit exemplaar mat 308 mm, terwijl de staart 206 mm lang was. Het was dof zwart gekleurd, terwijl de ventralia donker grijs waren. Het is merkwaardig, dat dit diertje, dat volgens DE ROOY veel bij en in water leeft en ook bij het water gevangen werd, over een buitensporig lange staart beschikt, nl. $40\frac{0}{10}$ van de totale lengte. Tot nu toe hield volgens mijn aantekeningen *Dryophis prasinus* het record met $36\frac{1}{2}\frac{0}{10}$, dicht gevolgd door *Zamenis korros* met $34\frac{1}{2}\frac{0}{10}$ van de totale lengte.

Tjikadjang.

C. P. J. DE HAAS.

BOEKAANKONDIGINGEN

A. S. Corbet & H. M. Pendlebury. — **The Butterflies of the Malay Peninsula**, including aids to identification, notes on their physiology and bionomics, and instructions for the collection and preservation of specimens under tropical conditions. Kuala Lumpur, KYLE, PALMER & Co., 1934, 252 blz. 2 kaarten 2 gekl. pl 34 afb. in den tekst. Prijs f 4.75 (VISSER & Co., Batavia C.)

In de tropen wordt het gemis aan goede, rijklijk geïllustreerde handboeken voor natuurliefhebbers, die hun vrije uurtjes het liefst besteden aan de insecten-studie, wij zouden haast zeggen met den dag pijnlijker gevoeld. En toch zijn verzamelaars, of in 't algemeen gesproken, „liefhebbers” van insecten in ons sprookjesachtig rijke Insulinde nog steeds met een lantaarntje te zoeken! Dit zal dan ook wel de reden zijn waarom wij niet reeds lang de beschikking hebben over een aantal ook voor den leek bevattelijke en bruikbare handboekjes, waarmee men zijn entomologische schatten tenminste voor een deel kan thuisbrengen. Maar het afzetgebied is nog te klein, de kosten worden daardoor te hoog en . . . het boek blijft achterwege.

Bij onze burens is dat anders. De Engelschman is van nature een sportsman; een „butterfly-hunter” is geen ongevaarlijke idioot of een Prikkebeen, zooals bij ons, maar staat gelijk met een golfer, of een jager op groot wild. Hoevele bestuursambtenaren, dominees en vooral indische legerofficieren hebben in de Britsche koloniën en dominions niet bijgedragen tot de kennis van flora en fauna van hun land! Is het dan zoo'n wonder, dat een boek als hierboven aangekondigd, of een dergelijk mooi werk als „The Butterflies of Australia” van WATERHOUSE en LYELL, in die landen werkelijk voorzien in een behoefte?

De vlinderliefhebbers van 't Maleische Schiereiland kunnen met het werk van CORBET en PENDLEBURY, beide doorkneed in hun vak en toegerust met veel ervaring, een heel eind op weg komen. In 7 hoofdstukken wordt een buitengewoon aantrekkelijke en heldere uiteenzetting gegeven over alles wat den beginner en den geroutineerden verzamelaar dient te weten op het gebied van de morfologie, de systematiek, de verspreiding en levensgewoonten der dagvlinders, hun variabiliteit en erfelijke eigenschappen, terwijl ook het noodige is gezegd omtrent de vlindervangst en het inrichten en goedhouden van een verzameling, alles aan de hand van een tweetal kaarten en duidelijke schetsjes. In de laatste 5 hoofdstukken vindt men in systematische volgorde een beschrijving van dat deel van de 800 in Malaya voorkomende soorten, die, zooals de schrijvers zeggen „are most likely to be met with in the ordinary course of collecting”. In vele gevallen is een determinatie-tabelletje ingelascht